

**MỘT VỊ LÃNH ĐẠO TINH THẦN: GIÁM MỤC MICAË HOÀNG ĐỨC OANH
KIỀU MỸ DUYÊN**

Giám Mục Micae Hoàng Đức Oanh

Giám Mục Micae Hoàng Đức Oanh (sinh 1938) là một Giám Mục của Giáo hội Công Giáo tại Việt Nam. Ngài từng đảm trách vai trò Giám Mục chính tòa Giáo phận Kontum trong khoảng thời gian 12 năm, từ năm 2003 cho đến khi hồi hưu cuối năm 2015. Ngoài tiếng mẹ đẻ là tiếng Việt, ngài còn có khả năng giao tiếp bằng tiếng Anh, tiếng Pháp và tiếng Latinh. Ngài cũng có thể nói tiếng dân tộc Bana, Jarai và Xê-đăng.

Giám Mục Hoàng Đức Oanh quê ở Hà Tây, từ nhỏ đã đi theo con đường tu trì. Năm 1954, ngài cùng gia đình di cư vào miền Nam và tiếp tục theo đuổi việc tu học. Sau thời gian học dài hạn, năm 1968, ngài được truyền chức linh mục tại Sài Gòn.

Trở về giáo phận Kontum, Giám Mục Hoàng Đức Oanh đảm nhận nhiều vai trò khác nhau cho đến khi trở thành linh mục Tổng Đại diện Giáo phận này cuối năm 1996. Năm 2003, Tòa Thánh chọn ngài làm Giám Mục Kontum và đảm nhận vai trò này cho đến năm 2015.

Nhà thờ chính tòa Kontum

Một vị lãnh đạo tinh thần sĩ khí, khảng khái, sống dưới chế độ Cộng Sản mà dám nói một cách thẳng thắn, tôi rất phục. Hôm qua, tôi nghe học trò của Giám Mục Hoàng Đức Oanh nói:

- Chị ơi, Đức Cha 4 ngày nay không ăn.

Khi nghe tin này, tôi rất xúc động và lo lắng: một người mà không ăn thì tới một lúc nào đó ... Tôi có nhiều kinh nghiệm về những người bệnh tới lúc không ăn được như Trung Tá Nguyễn Thị Hạnh Nhơn, 7 ngày không ăn rồi vĩnh viễn ra đi, mẹ của chúng tôi không ăn 1 tuần rồi cũng ra đi, cho nên khi nghe người nào không ăn, tôi lo sợ lắm.

Tôi gọi ngay linh mục Gioakim Lê Quang Hiền ở Seattle. Trước đây cha Hiền là thư ký của Giám Mục William S. Skylstad, Chủ Tịch Hội Đồng Giám Mục Hoa Kỳ. Cha Hiền hoạt động tích cực ở Spokane trong sinh hoạt cộng đồng Việt Nam và giúp đỡ đồng bào ở đó rất nhiều.

Tôi hỏi:

- Thưa cha, cha vừa về Việt Nam, cha đến thăm Đức Cha Hoàng Đức Oanh không ạ? Tình trạng của Đức Cha như thế nào rồi, thưa cha?

- Tôi về thăm ngài, sức khỏe của ngài yếu lắm. 4 ngày rồi ngài không ăn uống gì cả. Tôi sẽ gửi hình của ngài cho chị xem.

Sau đó, chúng tôi nhận được hình của Đức cha Oanh, ngài gầy không thể tưởng tượng được.

Giám Mục Micae Hoàng Đức Oanh (hình bên trái) và linh mục Gioakim Lê Quang Hiền (hình bên phải). (Hình KMD)

Lần cuối tôi gặp Đức cha Oanh ở Orange County, tại trụ sở báo Việt Mỹ, thành phố Westminster, Đức cha với giọng nói khỏe mạnh nói về sự đàn áp tôn giáo ở Việt Nam, ở Việt Nam không có nhân quyền. Ngồi trên bàn chủ tọa, Đức cha nói với giọng rất mạnh, rất cương quyết về sinh hoạt tôn giáo ở miền Thượng, người dân Thượng. Nhưng khi rời khỏi hội trường, Đức cha ra về với những bước chân chậm chạp, yếu ớt.

Tôi nói với người bạn:

- Chúng mình phải cầu nguyện cho sức khỏe của Đức cha.

Đức cha Oanh làm việc rất hăng say, nhất là giúp người nghèo, người mù, người già cô đơn. Cha giúp đỡ mọi người không phân biệt tôn giáo, ngài đi lên rừng từ Kontum, Buôn Mê Thuột đến miền Trung, miền Bắc.

Giám Mục Micae Hoàng Đức Oanh

Một hình ảnh đã làm cho bao nhiêu người con trên vùng đất Kon Tum phải xúc động và ghi nhớ mãi: một tân Giám Mục quỳ xuống trước toàn dân, để mọi người cầu nguyện cho sứ vụ Giám Mục của mình với lời bài hát "ABBA, CHA ƠI":

- 1. Nào ta có biết Thiên Chúa, Ngài là Cha. Cha của chúng ta sẵn lòng tha thứ. Nào ta có biết, Cha muốn dẫn dắt chúng ta, muôn dặm đường xa, đi về nhà Cha.*
- 2. Nào ta có biết Thiên Chúa, Ngài tặng ban Con Một dấu yêu đến cùng thế gian. Chịu treo trên Thập giá, để cứu khắp hết dân con, thoát khỏi lầm than, gánh nặng trầm luân.*

3. Nào ta hãy sống ân nghĩa đời làm con, hiếu thảo giống Con, Con của Chúa Cha. Và xin hãy sống thân ái gần bó thiết tha, muôn người gần xa, con cùng một CHA.

ABBA ABBA ABBÁ CHA ƠI, CHA ƠI, CHA ƠI !!!

Giám Mục Micae Hoàng Đức Oanh

Một giai thoại rất vui mà người trong cuộc kể cho chúng tôi nghe: Đức cha Oanh bị bệnh tim, ngài phải mang cái máy thở trong người. Một hôm, ngài tắt thở mấy chục phút, bác sĩ cho người đẩy ngài vào nhà xác, vừa tới cửa nhà xác, một dì phước la lên:

- Ngón chân của Đức cha nhúc nhích.

Bác sĩ cho dừng lại, đo lại nhịp đập tim của Đức cha, thì ra Đức cha thở lại được. Rồi từ đó Đức cha sống cho đến bây giờ và bốn ba đi khắp nơi trên thế giới để nói về tình trạng tôn giáo ở Việt Nam. Giọng nói của ngài hiền lành, chậm rãi, nhẹ nhàng khi trình bày các vấn đề liên quan đến tôn giáo ở Việt Nam.

Mỗi lần Đức cha đến miền Nam California thường ở nhà học trò của ngài, mặc dù nhiều giáo xứ mời Đức cha đến trú ngụ. Khi ngài đến, chúng tôi thường đến thăm ngài. Cửa mở, chúng tôi tự nhiên đi vào nhà như nhà của mình, nhiều khi chúng tôi thấy Đức cha đang ở ngoài vườn, hái trái cây hoặc hái rau. Ngài rất tự nhiên và đi đến đâu cũng làm việc. Ngài nói nhiều về cao nguyên Trung phần, nơi mà ngài đang làm Giám Mục của địa phận. Ngài được rất nhiều người thương. Có một lần, ngài đi cứu trợ miền Trung bị lật xe gãy một cánh tay phải bằng bó, ngài không than (đã là vị lãnh đạo tinh thần thì chắc chắn không phải họ "Than").

Giám mục Hoàng Đức Oanh nói rằng những người hôm nay chưa hiểu lợi ích của tin mừng thì họ sẽ hiểu và chính bản thân ngài phải sửa sai trước khi muốn người khác sửa những sai sót của họ, ngài nói: "Người ta chờ tôi tới chỗ họ chờ kia, bắt đầu thì ai cũng khó chịu nhưng mà cuối cùng thì tội tôi nghĩ về phía tội tôi. Thí dụ như tôi với anh tuy chưa biết nhau nhưng anh biết niềm tin tôn giáo là chuyện bình thường và là quyền lợi con người, thế nhưng có người lại không biết như vậy, hoặc người ta biết sai. Chúng tôi sẽ gặp gỡ trao đổi để hai bên hiểu biết nhau và chúng tôi có kinh nghiệm khi đã hiểu và thông cảm cho nhau thì mọi sự sẽ ổn cả."

Giám Mục Micae Hoàng Đức Oanh

Từ khi nghe cha Hiền và học trò của Đức cha Oanh nói Đức cha không ăn được, tôi gọi liên tục về Việt Nam hỏi cha Tám, anh ruột của Đức cha về tình trạng sức khỏe của Đức cha Oanh như thế nào nhưng không may chúng tôi không gặp vị nào gần gũi Đức cha nên đến giờ này kể từ ngày chúng tôi biết Đức cha không ăn được đến nay là ngày thứ 10.

Đức cha Oanh đã từng sang Mỹ vận động các trường đại học xin học bổng để cho các cha đến đây học thêm lấy bằng Tiến Sĩ, tốt nghiệp và trở về nước giúp cho người nghèo ở cao nguyên Trung phần, hay đồng bào ở miền Bắc, miền Trung, v.v. Trong những cha sang Hoa Kỳ du học, chúng tôi đã từng gặp cha Phước, sang đây du học ở Houston, sau đó về học ở San Diego, có bằng Tiến Sĩ và trở lại Kontum dạy học.

Đức cha mang máy trợ tim trong người, vậy mà khi Đức cha sang Hoa Kỳ, Đức cha làm việc không ngừng nghỉ. Ngài đi từ tiểu bang này sang tiểu bang khác gặp gỡ đồng hương, gặp các vị lãnh đạo tinh thần Hoa Kỳ. Có lần, Đức cha nói:

- Đức Hồng Y bảo tôi sang Hoa Kỳ khám bệnh thường xuyên.

Tôi hỏi:

- Vậy thì Đức cha có nghe theo Đức Hồng Y khám bệnh định kỳ không?

Đức cha mỉm cười không trả lời.

Thường thường, khi Đức cha đến Hoa Kỳ, ngài ở nhà của học trò. Hai vợ chồng học trò của Đức cha làm thức ăn rất nhiều vì biết khách đến cùng ăn sáng với Đức cha, trong đó có chúng tôi và một số đồng hương khác.

Đức cha ăn ít, nghe nhiều hơn ăn, nói ít, đặc biệt không bao giờ Đức cha xin đóng góp của mọi người giúp cho đồng bào khốn khó ở quê nhà, nhưng đồng hương cũng tự động mà làm những gì mình muốn làm và phải làm.

Nói về Giám Mục Hoàng Đức Oanh có nhiều chuyện để nói, Đức cha có rất nhiều học trò là người hữu dụng cho xã hội. Đức cha chăm sóc người Thượng, thương người Thượng như con ruột của mình. Những học trò của ngài ở trong nước cũng như ở hải ngoại và đồng hương khắp nơi trên thế giới, khi nghe Đức cha 4 ngày không ăn, 8 ngày không ăn, đã tổ chức xin lễ nhà thờ, nhờ các cha cầu nguyện cho ngài vượt qua những khó khăn hiện tại vì sức khỏe của ngài. Cháu của ngài nhất định sẽ đưa ngài sang Mỹ chữa bệnh. Nhưng than ôi, vấn đề thủ tục giấy tờ ở Việt Nam rất phức tạp khi một người dân ra khỏi nước. Một bệnh nhân cả tuần không ăn, không biết có đủ sức để leo lên máy bay đi Hoa Kỳ?

Chúng tôi rất tin vào sự mâu nhiệm của sự cầu nguyện. Xin quý đồng hương cầu nguyện một cách nhiệt tình cho Đức cha Hoàng Đức Oanh cố gắng vượt qua bệnh để sang Hoa Kỳ chữa bệnh.

Tất cả mọi sự đều ngoài tầm tay của mọi người, chỉ có sự cầu nguyện một cách nhiệt tình sẽ thấu đến Đấng Tối Cao. Xin Ông Trên phù hộ cho Giám

Mục Hoàng Đức Oanh ăn uống trở lại bình thường để có đủ sức khỏe đến Mỹ chữa bệnh.

Đức cha Oanh đang đau, ngài mang máy trợ tim mấy chục năm nay. Ngài làm việc không ngừng nghỉ, ở Việt Nam cũng vậy mà đi khắp nơi trên thế giới, ngài cũng làm việc, nhưng sức khỏe của ngài càng ngày càng đi xuống.

Xin quý đồng hương cầu nguyện cho Đức cha Hoàng Đức Oanh sức khỏe và được nhiều Hồng Ân Thiên Chúa.

Orange County, 4/2023
KIỀU MỸ DUYÊN
(kieumyduyen1@yahoo.com)